הרי רבוי אחר רבוי ואין רבוי אחר רבוי אלא למעט ואיכא דאמרי אמר רב יצחק בר יוסף בעי רבי יוחנן נתן משהו שמן על גבי כזית מנחה מהו מי בעינן שימה כנתינה או לא תיקו: נתן שמן על שיריה: ת"ר לא ישים ה] עליה שמן ולא יתן יכול בשני כהנים תלמוד לומר עליה בגופה של מנחה הכתוב מדבר ולא בכהן, יכול לא יתן על גבי כלי ואם נתן פסל ת"ל עליה בגופה של מנחה הכתוב מדבר:

מתני' יש טעונות הגשה ואין טעונות תנופה ב], הגשה ותנופה, תנופה ולא הגשה, לא תנופה ולא הגשה, ואלו טעונות הגשה ואין טעונות תנופה, מנחת הסולת, והמחבת, ומרחשת, והחלות, והרקיקין, מנחת כהנים, ומנחת כהן משיח, מנחת נכרים, מנחת נשים, ומנחת חוטא ג] רבי שמעון אומר מנחת כהנים ומנחת כהן משיח אין בהן הגשה לפי שאין בהן קמיצה וכל שאין בהן קמיצה אין בהן הגשה:

גמ' אמר רב פפא כל היכא דתנן, עשר תנן, מאי קמ"ל לאפוקי מדרבי שמעון דאמר מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא, קמ"ל דלא: מנא הני מילי דתנו רבנן אילו נאמר והבאת אשר יעשה מאלה לה' ד] והקריבה אל הכהן והגישה הייתי אומר אין לי שטעון הגשה אלא קומץ בלבד, מנחה מנין תלמוד לומר מנחה, ה] ומנחת חוטא מנין ת"ל את המנחה, הדין הוא נאמר ו] הבא מנחת

ז] (פוי רבוי אחר רבוי · דגבי שמן כתיב עליה דהיינו כזית וגבי לבונה כתיב עליה דמשמע עד דאיכא שיעורא):* בלבונה כתיב נתינה ונתינה בכזית כדכתיב (ויקרא כב) ונתן לכהן את הקדש וההיא נתינה כתיבה אכילה ח] וכל אכילה בכזית, עליה משמע דבמנחה נמי בעינן כזית, הוי רבוי אחר רבוי דגבי שמן כתיב עליה דהיינו כזית וגבי לבונה עליה הוי רבוי אחר רבוי ולאו אלא למעט דגבי לבונה לא בעינן כזית מנחה ט] דעל משהו נמי חייב: מי בעינן שימה · דשמן תמיה דנתינת לבונה דלא מחייב אלא בכזית או לא: יכול בשני כהנים · דלא יתחייבו שני לאוין עד שיהו שני כהנים אחד נותן שמן ואחד נותן לבונה אבל חד כהן לא מחייב אלא חד לאו: בגופה של מנחה הכתוב מדבר · שלוקין שני לאוין כיון שנתן שמן ולבונה על המנחה חייב שתים לא שנא חד ולא שנא תרין: (א) יכול לא יתן כלי כו': בגופה של מנחה · עד שיערב את השמן את הלבונה במנחה: **מתני'** כל שאין בהם קמיצה · להתיר שירים לכהנים: אין בהם הגשה · כדקתני בברייתא לקמן ויליף להו מנחת כהנים ומנחת כהן משיח שאין מהן לכהנים: **גמ'** עשר תנן · כתנאי ליתני כדפרישית לעיל (דף סג.): וכבאה לא כמחצה · בההיא קרא כתיב והגישה אל המזבח: אלא קומץ בלבד · שנעשה לה': מנחה כו' · שטעונה הגשה קודם קמיצה: הדין הוא · דמנחת חוטא טעונה הגשה ולא צריך קרא:

מי בעינן שימה חשיבא דנתינה או לא · בפ"ק דכריתות (דף ו:) פליגי רבי יהודה ור"מ גבי שמן המשחה דר' מאיר סבר על בשר אדם לא ייסך וכתיב ואשר יתן ממנו על זר מה סיכה כל שהוא אף נתינה כל שהוא ור' יהודה סבר ילפינן נתינה דזר מנתינה דעלמא מה נתינה דעלמא כזית אף נתינה דהכא כזית והשתא הך בעיא דהכא ניחא לתרוייהו ואפילו לר"מ דיליף התם משום דנתינה וסיכה בחדא מילתא כתיבי אלא שזה כתוב באזהרה וזה כתוב בכרת ואפילו לר' יהודה נמי דלא יליף התם דלמא הכא מודה כיון דלנתינה ושימה כתיבי בחד קרא והא דמשמע דנתינה בעלמא בכזית היינו משום דילפינן מנתינה דתשלומי תרומה דהויא בכזית כדתנן בפרק כל שעה (פסחים לב) ולא כאבא שאול דלדידיה שוה פרוטה בעי וכי איכא שוה פרוטה אע"פ שאין בו כזית אי נמי אפילו כאבא שאול דשאני התם דיליף ממעילה דבפרוטה כדאיתא התם והא דאמר בפרק הזהב (ב"מ מז) קונין בכלי אף על פי שאין בו שוה פרוטה אע"ג דכתיב ונתן לרעהו שאני כתיב דמשמע כל דהו וגם נמי אמרינן (גיטין דף כ) כתבו על איסורי הנאה כשר ונתנו בידה נתינה גם בעלמא קאמר דכתי' ספר אפי' כל דהו ולמאי דפרישית דטעמא דאבא שאול משום דיליף ממעילה ניחא מפני דלא שייך למילף ממעילה אלא תרומה שהיא כעין מעילה שמשלם קרן וחומש ואית קרא בתרומה דכתיב (דברים טו) סתם ש[illegible] אמאי חיטה אחת פוטרת את הכרי מיבעי כזית כנתינה דממעטן ואין לומר דחיטה אחת לאו דוקא דהא אמרינן בסוף מסכת ע"ז (דף סג:) דסגי בכל שהוא דכהתירו רק איסורו ובמסכת פיאה במשנה קמייתא בירושלמי משמע דאין לה שיעור כלל והא דלא תני לה בהדי הנך דאין להם שיעור משום דאין אדם עושה כל גורנו תרומה משום דכתיב ראשית שיריה ניכרין ומתן באצבע אין שייך להזכיר כאן דלא שייך בגא לא פרוטה ולא כזית *: **יכול** בשני כהנים ת"ל עליה · פירש בקונטרס שלא יתחייבו בשני לאוין על הלבונה ועל השמן אלא שני כהנים אחד נותן את השמן ואחד נותן את הלבונה אבל חד כהן לא מיחייב אלא חד לאו וקשה כיון דכתיבי שני לאוין למה לא יתחייב כהן אחד י] כמו שנים ונראה לפרש דמיירי בשתי מנחות העשויות בשני כהנים דהכי אורחא דמילתא משום ברוב עם הדרת מלך דהא בתנופת חזה ושוק וחלבים מטפלים בו שלשה כהנים משום ברוב עם הדרת מלך כדלקמן (דף סב.) כל שכן בשתי מנחות והכי קאמר יכול בשתי מנחות דוקא כתיבי שני לאוין שבזאת נתן שמן ובזאת נתן לבונה דאילו במנחה אחת כיון דכבר נתן עליה שמן הרי היא פסולה ולא מחייב תו אלבונה כדאשכחן לעיל (דף מ) בהמחמץ את הפסולה דפטור ואע"ג דהתם כתיב לה' דדרשינן כשרה ולא פסולה אימא מהתם ילפינן ת"ל עליה בגופה של מנחה הכתוב מדבר לחייב שני לאוין וקשה דהאי קרא מיירי בשנתן השמן ואת הלבונה בבת אחת ושמא אי אפשר לצמצם אי נמי סתם קרא אורחיה בזה אחר זה כמו שרגילין במנחות שיש בהם שמן ולבונה נתן שמן וחזר נתן לבונה והוא הדין בשני אדם אחד בזה אחר זה אלא משום דהאי אורחא דמילתא שני כהנים רגילין לעשות משום ברוב עם הדרת מלך ול"מ מפרש יכול בשני כהנים כלומר בשני דברים שזה מלך והמתני' קאי דחייב על השמן בפני עצמו ועל הלבונה בפני עצמה ובעי אי חייב בזה אחר זה על שתיהן אע"פ שנפסלה בשמן מידי דהוי אמחמץ אחר מחמץ או כיון דנפסלה אינו חייב ומתני' בשתי מנחות באחת נתן שמן ובאחת נתן לבונה ת"ל עליה בגופה של מנחה ילא נתן שמן על הלבונה או לבונה על השמן שאין זה בגופה ואפילו נתן את הלבונה מצד אחד במקום שאין שם שמן מ"מ עליה משמע שאין כלל שמן בכל המנחה אי נמי בגופה משמע כשרה ולא פסולה: **רבי** שמעון אומר מנחת כהנים ומנחת כהן משיח אין בהן הגשה לפי שאין בהן קמיצה · תימה אלא מעתה מנחת חוטא של כהנים תהא טעונה הגשה דהא בעיא קמיצה לר' שמעון כדתנן פרק ואלו מנחות (לקמן עב:) רבי שמעון אומר מנחת חוטא של כהנים נקמצת והקומץ קרב בפני עצמו והשירים קריבין בפני עצמן וכי תימא הכי נמי הא קמ"ל שמעון בגמרא מרבה אני שאר מנחות שיש מהן לאישים ובאות בגלל עצמן ויש מהן לכהנים ומוציא אני שתי הלחם ולחם הפנים שאין מהן לאישים ומנחת נסכים שאינה באה בגלל עצמה ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח שאין מהן לכהנים אלמא יש מהן לכהנים בעי ועוד קשה דשבק הכא עיקר טעמא דהכי הוה בעי למימר ר' שמעון אומר מנחת כהנים ומנחת כהן משיח אין בהן הגשה לפי שאין מהן לכהנים או בגמרא ליתני בברייתא מרבה אני שאר מנחות שיש בהן קמיצה ומוציא אני כל אלה שאין בהן קמיצה ונראה לפרש דקמיצה דנקט הכא אע"ג דליתא משמע דלטעמא נקטיה על כרחין לא נקטיה לטעמא אלא לכללא בעלמא דכל שאינו בקמיצה אין בו הגשה דשמעינן מכלל זה שתי הלחם ולחם הפנים ומנחת נסכים ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח יא] ולאו למימר קאתי דכל שיש בו קמיצה יש בו הגשה דיש שיש בו קמיצה ואין בו הגשה כגון מנחת חוטא של כהנים: **מנחת** חוטא מנין · תימה שאר מנחות לא מהדר דהא כתיב במנחת מרחשת (ויקרא ב) אשר יעשה מאלה משמע כל המנחות הכתובות שם מנחת סולת מנחת מחבת חלות ורקיקין מנחת העומר ומנחת סוטה כדדרשי' ר' שמעון ור' יהודה אבל מנחת כהנים ומנחת כהן משיח לא מפרש ת"ק מנא ליה ואי בבנין אב איכא למיפרך מה להנך השוה שבהן שכן נקמצות ויש מהן למזבח ולכהנים תאמר במנחת כהנים ומנחת כהן משיח דסלה כליל ואין בה לכהנים ושמא לא חשיב לה פירכא אי נמי מזאת תורת המנחה נפקא ליה כי היכי דנפקא ליה מנחת חוטא ודבר תימה דשביק הכא מנחת כהנים ומנחת כהן משיח דהוא עיקר פלוגתייהו דפליגי בה במתני' ר' שמעון ורבנן וגם צריך לדקדק אמאי לא נפקי מזאת תורת המנחה תורה אחת לכל המנחות ושמא משום דכתיב התם והרים ממנו בקומצו מסולת המנחה ומשמנה ואת כל הלבונה משמע דאיירי במטעונות קמיצה ומטעונות שמן ולבונה ובאות סולת לאפוקי מנחת כהנים ומנחת כהן משיח דאין טעונות קמיצה ולא מנחת חוטא ומנחת סוטה דאין טעונות שמן ולבונה ולא מנחת העומר דסולת משמע חיטין וזו באה משעורין ולא כתיב בה סולת אלא גרש ושמן ומיהו בריש פירקין

עין משפט
נר מצוה

סד א מיי' פי"ג מהל' מעשה הקרבנות הלכה ו:

* * *

שיטה מקובצת

א] תיבות עליה שמן נמחק: ב] תנופה ולא הגשה הגשה ותנופה: ג] ר"ש אומר כו' תיבות מנין [הוא] דהלכ"ג אר"ש ולא אמרו בגמ' דפליגי בהכי וי"ל דהיינו רבי יהודה דאמר בגמרא דר"ש מצריך [תלתא] קראי לטעם שתי הלחם ולחם הפנים ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים מאלה לרבויא שתי הלחם ולחם הפנים והקריבה לרבויא מנחת נסכים והגישה לרבויא מנחת כהנים ומנחת כהן משיח ור' יהודה מאלה לדרשה אחריתא דרשה ואחר מביא רבה והגישה מביא ת"כ לא נשאר אלא תרי קראי והקריבה והגישה ומסתמא מוקי לה חד לרבויא שתי הלחם ולחם הפנים וחד לרבויא מנחת נסכים אבל מנחת כהנים ומנחת כהן משיח מסתמא לא מפקינן מהגישה. הר"ב: ד] מאלה לה' הרי תיבות והקריבה אל הכהן והגישה נמחק: ה] מנחת חוטא מנין · דבשלמא שאר מנחות כתיב זאת תורת המנחה תורה אחת לכל המנחות ומנחת חוטא אינו בכלל דהוא הגשה במנחות נדבה כתיב דכתיב ביה שמן ולבונה ובמנחת חוטא אין בה לא שמן ולא לבונה: ו] נאמר הבא ותיבת הבא נמחק: ז] מתיבות הרי רבוי אחר רבוי כו' עד ואיכא שיעורא נמחקה] אכילה ואין אכילה בפחות מכזית הס"ד ואחר כך מה"ד עליה דמשמע: ח] דעל משהו נמי חייב צ"ע א"כ לכה לא מחייב בשמן על משהו הר"ת: ט] כמו שנים הרי מנ המבושל לקח שתים הר"ת יכול בשתי מנחות דוקא באחת נתן שמן ובאחת נתן לבונה והוא דמחייב ב' לאוין אבל בחדא מנחה לא מחייב אלא חדא והשתא יש מבדר דבין דנתן את השמן הויא לה מנחה פסולה ולא מחייב תו אנתינת לבונה כדאמרינן לעיל גבי מחמץ אחר מחמץ במחמץ את הכשרה אבל לא הפסולה והוא תקפו ב' כהנים אורחא דמילתא משום ברוב עם [illegible] מחמץ כתיב לה' היינו דרשינן כשרה ולא פסולה הוא:* יא) [illegible]

י) כצ"ל דל"ל ולא לימר קאמר וכו' [illegible]

מסורת הש"ס

[illegible]

[מריס כ]

* * *

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה בגופה וכו' פרין סמ"ד ולמ"כ מ"ס בגופה וחיסם יכול לא יתן כלי שמנן:

לעיל סג. לקמן סב:

לקמן סג:

ויקרא ב׳ ח (מנחת נדבה)
והבאת את המנחה אשר
יעשה מאלה לה׳ והקריבה
אל הכהן והגישה אל
המזבח

[נ"ל נאמר הבא במנחת חובה ונאמר הבא במנחת נדבה ל"ק וכן אי' בספרא]

[ועיין תוס' פסחים לב: ד"ה ולאין ותוס' גיטין כ. ד"ה דלמא ותוס' ב"מ פג. ד"ה קנים]

מקומות שוס נ"ק

אחר נ"ק

* * *

רבינו גרשום

נתן שמן על שיריה של מנחות חוטא אינו עובר כדאמרי' דבשעת הדור בשירי מנחות וכן שמן נתן כלי שיש בו שמן על כלי שיש בו מנחת חוטא לא פסלה הואיל ולא עירבו במנחה גופה: בגופה של מנחה הכתוב מדבר לא יתן עליה א) לאפוקי דאמי' כהן אחר:

א) כצ"ל דל"ל לא יתן עליה שמן לאפוקי כו'.

נושא (דף סא.)
הגשה - מובא
בריתא ארוכה
(דף סו.)
שמרבה וממעט
מנחות טעונות
מין הגשה,
יש לציין שהברייתא
עצמה מסכמת
הנזכרים בדף סא.
מקנה

הגשה
מנחות טעונות
שמרבים בדין
הגשה

=

המזה בספון
[illegible]